

Poduzetnica njezina sestra

PIŠE > VLATKA CIKAČ, vlatka@cikac.com

Prije nekoliko dana sudjelovala sam na jednom poslovnom panelu o obiteljskim poduzećima na kojem je nekoliko poduzetnika govorilo o svojim obiteljsko-poslovnim prilikama. Između ostalih, tamo je bila i jedna poduzetnica koja je govorila o tome kako zajedno sa sestrom vodi obiteljsko poduzeće koje su preuzele od svoje majke. U međuvremenu, i ona i njezina sestra imaju troje odrasle djece koja studiraju. I kako to obično biva, neka od te djece ne pokazuju interes za obiteljsko poduzeće dok druga već sudjeluju u radu poduzeća i imaju planove vezane za njegovu budućnost. Osobito ozbiljne planove nastavka rada i vođenja obiteljskog poduzeća imaju njezin nećak, dakle sestrin sin, ali i njezina kći, koja bi u budućnosti (kako to barem ta poduzetnica vidi) trebala postati „glava“ obiteljskog poduzeća. I sve bi to zvučalo savršeno da poduzetnica na pitanje voditelja panela nije rekla kako ona zapravo do dandanas nije razgovarala sa svojom sestrom o tome kako ona gleda na nastavak poslovanja obiteljskog poduzeća niti o tome kako ona gleda na to da kći ove naše poduzetnice postane „glava“ obiteljskog poduzeća, kao ni o tome što sestra misli kako bi ostala djeca trebala biti namirena/isplaćena iz obiteljskog poduzeća.

Slušajući taj primjer, shvatila sam da poduzetnici koji vode obiteljska poduzeća često uopće nisu svjesni svih čimbenika koji utječu na međusobne odnose članova obitelji jednog takvog obiteljskog poduzeća, a koji mogu pridonijeti kako stvaranju tako i narušavanju „obiteljske harmonije“.

Drugim riječima, ako pogledamo ovaj konkretan primjer obiteljskog poduzeća, već na prvi (objektivan) pogled moguće je predvidjeti da će, da bi se postigla „obiteljska harmonija“, biti potrebno održati mnogo sastanaka i obaviti mnogo razgovora da bi se našlo rješenje koje će zadovoljiti i one članove obitelji koji će nastaviti s radom u obiteljskom poduzeću, ali i one koji u tome neće naći svoju budućnost. Pritom na prvome mjestu mislim na djecu panelistice iz ove priče, kako i na djecu njezine sestre.

Kada je riječ o obiteljskim poduzećima, postoje određene specifičnosti, a ja bih rekla da ih ima pet – prva je da u takvim poduzećima rade članovi obitelji, obično i starija i mlada generacija. Drugo, kod takvih poduzeća se javljaju specifične vrste nesuglasica, nerazumijevanja i konflikata. Treća specifičnost jest da je u takvim poduzećima zapravo vrlo teško otvoreno razgovarati o emocijama i interesima članova poduzeća, koji bitno utječu na njihove međusobne odnose i općenito na prosperitet poduzeća.

Četvrta posebnost je u tome što kod članova obitelji postoji strah od toga što će biti ako javno iznesu svoje emocije i svoje interese. Peta specifičnost jest da je kod obiteljskih poduzeća iznimno važno održavati obiteljsku harmoniju, koja ne služi samo kao temelj dobrih odnosa među članovima obitelji nego i kao temelj uspješnog rada i razvoja poduzeća.

Postupak mirenja je ugodan postupak, to je za članove obiteljskih poduzeća zapravo prilika da prvi put sjednu zajedno za isti stol, uz prisutnost izmiritelja, i prvi put počnu otvoreno razgovarati o svojim problemima. Budući da se u postupku mirenja poseban naglasak stavlja na emocije i interese stranaka u sporu, MIRENJE je idealno za rješavanje opisanih obiteljskih situacija, osobito u području obiteljskog poduzetništva!

Da se vratim na slučaj poduzetnice s početka ove priče. Nekako imam osjećaj da u ovom trenutku još uopće nije svjesna činjenice da su planovi koje ima za svoju kćer i za budućnost obiteljskog poduzeća podložni velikom broju raznih čimbenika, koji u konačnici mogu dovesti do bitno drugačijeg raspeta obiteljske priče. Ti čimbenici mogu doći u obliku neočekivanih zahtjeva njezine sestre da njih dvije, kao sestre, podijele obiteljsko poduzeće. Oni mogu doći u obliku zahtjeva njezine sestre i njezine djece da ih se u cijelosti isplati iz obiteljskog poduzeća. Oni mogu doći u obliku zahtjeva njezine djece da se i njih uključi u rad obiteljskog poduzeća, a ne samo jednu „odabranu“ kći. A mogu doći i u obliku potpunoga gubitka interese „odabrane“ kćeri za nastavak rada u obiteljskom poduzeću. Nadam se da sam vam dala ideju o tome iz kojih sve smjerova mogu doći i u kojim sve smjerovima mogu ići neplanirani i neočekivani čimbenici koji mogu bitno utjecati na „obiteljsku harmoniju“ konkretnog obiteljskog poduzeća.

Ono što je važno jest to da vjerujem kako upravo postupak MIRENJA u konačnici može pomoći poduzetnici iz ove priče da zajedno sa svim ostalim članovima uže i šire obitelji nađe rješenje kojim će osigurati uspješan razvoj i rad njihova obiteljskog poduzeća. Zbog svega navedenoga, uvjeren sam da je MIRENJE vrlo prikladan način rješavanja sporova koji se tiču obiteljskog poduzetništva!